

PÉCSI Dohánygyár

ÁRA:
2,30 Ft

XV. ÉVFOLYAM, 11. SZAM

A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

1988. NOVEMBER

Szabványosítási szakbizottság

Jobb fermentált dohányra számíthatunk

Október hónapban ülésezett a dohányipari szabványosítási szakbizottság, ez alkalommal — rendhagyóan — nem a Szabványügyi Hivatalban, vagy a DOHÉSZK Vállalatnál, hanem az Egri Dohánygyár adott helyet a tanácskozásnak.

A szakbizottság „nem dohányos” tagjai különös örömmel vették ezt a kezdeményezést, kihasználva az alkalmat, az ülés után végigtekintették a cigarettagyártás technológiai folyamatát, s így a gyakorlatban győződhetek meg arról, hogy a szakbizottság különböző területeit képviselő szakemberek által összeállított, kellőképpen összehangolt követelményrendszert a vállalatok jól vették, ráhangolódtak arra, s végül is ma nyugodtan kijelenthetjük: megoldottuk a cigarettatermékeknek az árral egybefüggő besorolását a hozzátartozó minőségi követelményekkel, vagy pl. a cigarettában előforduló, s egykor oly sok gondot okozó nagyméretű kocsánykérdést is a szabványosítás bekapcsolásával.

Az ülés tárgya a dohánygyártmányok égőképességének meghatározása c. MSZ. vizsgálati szabvány korszerűsítése volt. A téma folytatásaként — de a szintérnek a Sátoraljaújhelyi Dohánygyárba történő áthelyezésével — szeretnénk nagyvonalakban ismertetni Csormárné dr. Bognár Kerka, a Szabványügyi Hivatal főmérnökének a 80-as évek dohányipari szabványosítási tevékenységéről elmondott összefoglalóját az ipar MEO vezetői körében, ugyanis a jelenlévő szakemberek továbbélték részét abban. A szabványosítási munka legtermékenyebb éve az 1984-es év volt, ekkor végeztük el a legtöbb szabvány korszerűsítését. A jelenlegi 24 országos (MSZ) szabvány közül 23 szabványnak készült el az átdolgozása. Célkitűzés, hogy öt évnél régebbi szabvány ne legyen, mert annak már kevés a minőségmegtartó szabályozása. A Szabványügyi Hivatal főmérnöke igen eredményesen tartotta a közös munkát, megdicsérette a Szabványbázis (KML) által készített tervezeteket, a lefolytatott tárgyalásokat nagyon intenzíveknek minősítette, minek következtében a Szabványügyi Hivatal szakmailag mindig jó anyagot kapott, szinte csak lektori változtatást kellett a letárgyalt tervezeteken végezni.

Mindannyiunk számára emlékezetes volt az a két maratoni tárgyalás, amely évekig elhúzódott s a „Cigaretta termékiszabvány” és a „Nagyméretű ko-

csánytartalom meghatározása” c. vizsgálati szabvány korszerűsítését célozta meg. De végül is eredménnyel járt. Am kicsit kifogó a mai napig is rajtunk, az a „Nyersdohány szabvány” az ágazati szabványok köréből. Itt még lesz tennivaló az elkövetkezendő időben!

A MEO vezetői értekezlet felhívásai a következők voltak, mellyel kapcsolatban kérte a vállalati intézkedéseket Göri István KML vezető:

— Törekedjenek a gyárak az új áras termékek forgalmazására, hogy a jövő évben ne találkozzunk régi áras termékekkel.

— Biztosítsák a vállalatok a vonatkozó szabványok és a gyártmányok törzslapja közötti összhangot (1989-től a kátránytartalomra vonatkozó felirat a címjelzőken, stb.).

Az Egészségügyi Törvény végrehajtási utasítása úgy rendelkezik a dohányipar vonatkozásában, hogy termékeit továbbra is az Állategészségügyi és Élelmiszerellenőrző Állomások vizsgálják. Változások történtek az ellenőrző hálózatban, miszerint a Központi Intézet elveszti hatósági jogkörét, lekerül az a megyei állomásokhoz, azok főmérnökehez, ill. a minőségellenőrzési osztályhoz. A vállalatok az állomások vizsgálatai ellen a megyei állomások igazgatójához fellebbezhetnek. Egyetértés hiányában a MÉM Állategészségügyi és Élelmiszerellenőrzési Főosztályhoz kell folyamodni.

VT—ülés

A Vállalati Tanács ez évi negyedik ülését októberben tartotta. Négy napirendi pont került meg tárgyalásra. Először tájékoztatást kapott a VT az első félév és a III. negyedév gazdasági eredményeiről és az év végére várható nyereségről. Második témánk az évekkal ezelőtt — a tartalékalap elvonása idején — vásárolt államkötvény mobilizálása volt. A VT úgy határozott, hogy az alacsony kamatozású államkötvény értékesítéséből származó tőkét Budapest Bank részénvásárlására kell fordítani. További 3 millió Ft értékű Budapest Bank részvény vásárlásával is egyetértett. Harmadik napirendi pont az igazgató elvtárs prémium előlegének meghatározása volt. Végül az elmúlt évi import alapanyag megtakarításáért a MÉM által megítélt prémium kifizetését hagyta jóvá a VT.

Tervbe vette a Központi Ellenőrző Intézet az élelmiszeripari termékek minőségmérését másként előírni, átdolgozni. Érdekesség kívülről számunkra, hogy a négy pontos minőségmutató rendszerrel egy pontos mutatóképzésre tesznek javaslatot. Ez szinte érthetetlen. Mi, a gyárak képviselői úgy láttuk jónak, hogy maradjon a négyes pontrendszerben meghatározott előírások mellett, az év hátralévő részében különösen nem tartjuk ezt indokoltnak, de a jövőben sem. Változás az, hogy a MÉM Főosztály nem kéri az ipartól az éves termékminőségről szóló jelentést már 1988-ról sem.

Azt is megtudtuk, hogy döntés született végre abban a témában, hogy az ellenőrző állomások által megállapított minőségcsökkentett tételeknél az árcsökkenést a termelői árakra kell vonatkoztatni. A minőségcsökkentés megállapítására készített tervezetüket véleményezésre átadták (az eddig alkalmazott eljárás számunkra ismeretlen volt), ezzel nyilvánítva annak jelét, hogy hajlandók együttműködni. Mindenesetre ez az együttműködés akkor lesz eredményes, ha az ipar számára megmutatózó jogi bizonytalanságokat hajlandók megoldani.

Az értekezlet jó híre, hogy hivatalosan bejelentették a Nyíregyházi Fermentáló Vállalat rekonstrukciójának befejezését, s azt, hogy a hevesi dohányokra a próbaüzem lezajlott, a nagylevelű dohányok próbaüzemére ezután kerül sor. A rekonstrukció következtében javultak lényegesen a kondicionálási viszonyok, puffertárolók beépítésével zavartalanul működhetnek a gépek, jelentősen csökkent a gépállások száma, s ezzel bizonyítottan javulni fog az elkövetkezendő időben a fermentáló gépekről lekerülő dohány minősége.

Új fogadó raktárak épültek, válogató sornak tudnak helyet adni, s ezzel manipulációs lehetőség nyílik az osztályszerűtlenség megszüntetésére. A beruházásból a MEO is kapott kocsányozó műszert, mely 4—5 perces vizsgálat után lehetőséget nyújt a gyors visszajelzésre, beavatkozásra. Folyamatban van egy új frakcióvizsgáló készülék megvásárlása.

Az értekezleten biztatást kaptunk arra, ha nem is ilyen jelentősen, de a közeljövőben javulni fognak a debreceni és a szolnoki fermentálási körülmények, s ezzel együtt a hozzáuk érkező fermentált dohányok minősége is.

Az értekezlet ebben a gyárban is üzemlátogatással fejeződött be.

Dr. Kiss Eleménné

Növekvő általános költségek

Több a nyereség a tervezettnél

Vállalatunk a nyereségtervét 1988. III. negyedév végére, mintegy 9 millió Ft-tal túlteljesítette. A nyereség tömegünk 68,7 millió Ft.

Értékesítésünk összességében csökkent. Az értékesítés árbevétele 4,6 százalékkal, a ráfordítás 5,6 százalékkal kevesebb, mint ahogy terveztük. Ez a két szám alapján véve azt mutatja, hogy a költségekkel hatékonyabban gazdálkodtunk, vagyis csökkent az egységnyi termékre jutó ráfordítás. A hatékony költséggazdálkodás alapja: az anyagfelhasználási mutatók javulása. A javulás mértéke kompenzálja a jelentős árváltozásokból adódó többletköltségeket.

Sajnálatos tény, hogy nőnek az általános költségek (üzemi általános, vállalati általános), vagyis az állandóan hangoztatott — szinte már muskálként emlegetett — fel nem osztott költségek az elképzelésekhez képest jobban nőnek.

Az a tény, hogy az értékesítés árbevétele csökkenést mutat a III. negyedév végére, nem jelenti azt, hogy év végére is ez a tendencia megmarad. A cigaretta termelés a programnak megfelelően történik, már látszik az, hogy év végére több mint 100 millió db cigarettával többlet fogunk termelni, mint ahogy azt év elején beterveztük. Ez a mennyiség a DOHÉSZK-kal egyeztetve van, így várhatóan év végére értékesítve is lesz. Jelentős szerkezeti átrendeződés van a cigaretta típusokat illetően. A Sopianae mennyisége nő a többi, kisebb szériában gyártott típusok rovására.

A III. negyedév végére a termelésünket a programnak megfelelően teljesítettük. Jelentős volt a saját termelésű készletünk volumene, értéke. Az exportra szánt kreppelt papír szállítása eléggé vontatottan indult, de év végéig várhatóan meg fog történni. A vásárolt készletek értéke lassú mértékben, de növekedést mutat, ami a folyamatos áremelkedéseknek, árfolyamváltozásoknak tudható be.

A létszámgazdálkodás területén mintegy 7 fő megtakarításunk van. Jelenlegi átlagos létszámunk 854 fő.

A bér gazdálkodásunk a tervezett szinten alakult.

A társvállalatokkal kötött szerződések alapján a filterrúd értékesítés folyamatos, tervszerű.

Mindezek figyelembe vételével várhatóan az éves átdolgozott nyereségtervet teljesíteni tudjuk.

Fehér Sándor

KST

Ez évben minden eddiginél korábban került sor arra, hogy kifizessük az egész évben megtakarított KST-t. Ez azért alakulhatott így, mivel — csak emlékeztetőül most felidézzük — 1988. januárban a munkásállományú dolgozónál is rátért a vállalat a havi egyszeri bérfizetésre a bevezetett új adórendszer miatt. Ezért volt aztán, hogy a januári áttérés miatt minden munkásállományú dolgozónak ez évben egy hónappal kevesebb a KST levonása, tehát náluk az idén a KST-év 11 hónapos volt, szemben azokkal a dolgozókkal, akik már eddig is havonta egy alkalommal kaptak fizetést, mert azoknál változatlanul 12 hónap volt az idei KST év. Természetesen ez csak egyszeri alkalommal, az áttéréskor volt így, a jövőben változatlanul — állományra tekintet nélkül — a KST év 12 hónap lesz.

A KST-t október 27-én fizettük ki, és ugyanezen időpontban volt lehetőség arra, hogy KST-tagságunkat továbbra fenntartsuk, hogy új tagok lépjenek be, és voltak természetesen olyanok is, akik a továbbiakban nem akartak a KST-tagok sorában maradni. Itt rögtön felhívjuk a figyelmet arra, hogy a KST-be jelentkezni bármikor lehet ezt követően is *Kajcsa Lászlónénál* az üzemgazdasági osztályon.

Jó, ha tudjuk

Kedvezmények a továbbtanulóknak

A továbbtanuló dolgozókra vonatkozó kedvezményeket tartalmuk szerint két fő különálló csoportra oszthatjuk: a munkaidő kedvezményekre és az anyagi jellegű kedvezményekre.

A munkaidő kedvezmények körében a legjelentősebbek:

A kedvező munkaidőbeosztás azt jelenti, hogy a dolgozónak elsődlegesen olyan beosztást kell biztosítani, amely nem akadályozza a kötelező foglalkozásokon való megjelenését. Amennyiben ezt munkaköre, beosztása vagy a munka jellege nem teszi lehetővé, úgy engedélyezni kell, hogy a napi munkaidő befejezése előtt abbahagyhassa a munkát. Ez a munkaidőkedvezmény tanítási naponként legfeljebb 1 óra lehet, illetve felsőfokú tanulmányok folytatása esetén heti 8 óra.

A tanulmányi szabadság tanévenként jár, mértéke 5 naptól 18 napig terjed. Konkrét mértékét az határozza meg, hogy a dolgozó milyen fokú (általános, közép-, felső-) és milyen formájú (esti, levelező, tanfolyam jellegű) oktatásban vesz részt.

A szabadidő biztosítása egyrészt a vizsgán való részvétel lehetőségét teremti meg, ennek mértéke a szükséges idő — beleértve az odaérkezéshez szükséges időt is — másrészt a leve-

Az elmúlt gazdasági évet elemezve: a KST-tagok száma 244 fő volt, akik összesen 1 531 350 Ft összegű betétet jegyeztek. Az év folyamán 75 alkalommal 181 fő részére folyósítottunk KST-kölcsönt 666 000 Ft összegben. Itt is csak emlékeztetőül: a KST-kölcsönt 4 hónapra lehet felvenni, és havi részletekben a betét egyidejű levonása mellett visszafizetni. A kifizetéskor 244 fő részére 1 564 959 Ft-ot fizettünk ki, ebből 33 609 Ft volt a kamat összege.

Reméljük, ezzel a kedvező korai kifizetési dátummal KST-tagjainknak még az eddigieknél is kedvezőbb lehetősége nyílik megtakarított pénzének elköltésére. Sok KST-tagunktól halljuk azt, hogy ezt az összeget a karácsonyi ajándékozás megkönnyítésére szánják.

Az új KST-év 1988. évben kezdődik és az első betétek levonása a november 3-i, illetve 12-i kifizetéseknél történik meg. Végezetül megemlítenénk, hogy a régi KST-tagok — tehát akik eddig is tagok voltak és továbbra is KST-tagok maradtak — újabb kölcsönt december 1-től vehetnek fel. Az újonnan belépők pedig 1989. február 1-től, illetve a belépéstől számított 3 hónap múlva igényelhetnek kölcsönt.

Jó „pénzköltést” és ez évre még eredményesebb takarékoskodást kívánunk minden kedves KST-tagunknak.

KST-vezetőség

lező oktatásban résztvevőknél a konzultációkon való megjelenést biztosítja. Ennek tanévenkénti mértéke — a tanulmányi szabadsághoz hasonlóan — az oktatási intézmény jellegétől függ.

Az anyagi jellegű kedvezmények körében a legfontosabb a munkaidőkedvezmény, a szabadidő idejére az átlagkereset kifizetése és a tanulmányi szabadság. Ez a rendelet erejénél fogva csak az általános iskolai tanulmányokat folytató dolgozóknak jár. A közép- és felsőfokú oktatási intézményekben továbbtanuló dolgozóknak csak akkor, ha a vállalattal tanulmányi szerződést kötöttek, vagy ha a vállalat kötelezte őket az iskola elvégzésére.

Ezúton tanácsolom minden továbbtanuló dolgozónak, hogy tanulmányai megkezdése előtt tájékozódjon az őt megillető kedvezményekről, illetőleg e kedvezmények biztosításához szükséges igazolási kötelezettségeiről a személyzeti osztályvezetőnél.

Konkrétan az idevonatkozó szabályokat a továbbtanuló dolgozók kedvezményeiről szóló 18/1986. (XII. 17.) ÁBMH sz. rendelettel módosított 6/1981. (XII. 29.) ÁBMH sz. rendelet tartalmazza.

— tézse —

A RHODIA-nál

A RHODIA cég meghívására 1988. szeptember 26—30-ig *Benécs Szilárd* LIGNIMPEX, *Szabó Lajos* DOHÉSZK és *Molnár Jenő* Egri Dohánygyár — társaságában az NSZK-beli Freiburgban tartózkodtunk. Előzetes programunknak megfelelően, megállapodtunk a cég képviselőivel az ez évi tényleges és a jövő évi várható acetátkábel-szállítás mennyiségében, a szállítások időpontjában. A tárgyalások végeredményben vállalatunk előzetes elképzeléseinek megfelelő eredményt hozták, ami azt jelenti, hogy az eddigi kiváló üzleti kapcsolataink továbbra is garantáltak.

Több műszaki-technikai és technológiai kérdés is napirendre került, melyeket a filterrúdgyártás gazdaságosabb anyagkihozatala és az egyenletes minőség biztosítása érdekében vitattunk meg.

Természetesen lehetőségünk volt az acetátszál gyártástechnológiájának tanulmányozására is. Számomra — annak ellenére, hogy filmen többször láttam — maradandó élményt nyújtott. Világszínvonalú, teljesen automatizált komputer vezérlésű műszaki-technikával, kiváló minőségű és nagy mennyiségű terméket állítanak elő (a világ össztermeléséből 13—14 százalék). Hasonló élményekkel gazdagodva távoztam a filterrúdgyártó üzemből és a laboratóriumból.

Szabad időnk alig volt, mert vendéglátóinknak rendkívül precíz programja volt számunkra. Természetes ez nem azt jelenti, hogy nem voltak útiélményeink.

Budapesttől Zürichig repülőgéppel utaztunk. Innen gépkocsival olyan útvonalon, amelyen megcsodálhattuk a Rajna folyó vizesését Schaffhauzennél. Láthattuk a Fekete-erdő változatos természeti és építészeti szépségeit, különlegességeit (többek között a „Klinika” c. tv-filmsorozatban szereplő klinika épületét, amely egyébként szanatórium)..

Freiburg ősi város, kb. 150 ezer lakóval, közel a francia és a svájci határhoz. Belvárosa hangulatában és jellegében Pécsre emlékeztetett. Teljes egészében megőrizték a nagyszerű műemlékeket. Az utcákon meghagyták a macskaköves, ill. mozaik burkolatot. Ennek ellenére jól megfér egymással ez a környezet, a villamos, az autóbusz és az igen nagy gépkocsiforgalom. Talán furcsa, de a főszékesegyházat körbevevő téren, minden hétköznap piac van. A belváros utcáinak külön érdekessége az egyik vagy mindkét oldalon folyó kristálytisza patakocskák. A peremkerületekben közepmagas modern lakóházak és családi házak váltogatják egymást, nagy zöld területekkel övezve. Az üzemek a városon kívül vannak, így a RHODIA cég központi telepe is.

Ott-tartózkodásunk első három napján kellemes napos idő volt. Aztán a következő két napon bemutatta a természet, hogy milyen is Schwarzwaldban, ha esik az eső. Megállás nélkül kért bennünket még Zürichben is, ahonnan repülőgéppel utaztunk Budapestre.

MórÉ János

Kirándulás Isztambulba

Szakszervezeti bizottságunk — élve a Pannon Tourist Utazási Iroda által igen kedvező áron felkínált lehetőséggel — kirándulást szervezett Isztambulba. Az érdeklődés igen nagy volt, 31-en vállalkoztak erre a szép, de kicsit fárasztó útra. Jugoszlávián és Bulgárián keresztül érkezünk október 20-án Rodostóba, utunk első állomására. Ez a kikötőváros számunkra történelmi jelentőségű, mert itt élt II. Rákóczi Ferenc fejedelem száműzetése idején. Emlékét ápolják, megőrizték az utókor számára, lakóházát múzeummá alakították át. Ez a ház a Törökországba látogató magyarok „zarándokhelye”, bizonyítja ezt a múzeum előterében elhelyezett sok-sok zászló, szalag és — egy maroknyi hazai föld.

Tovább haladva a tengerpart mellett, érkezünk meg Isztambulba, a hatalmas metropolisba. Az európai szemnek lenyűgöző látványt nyújtott a hatásos utakon hömpölygő autók sokasága, az esti csúcsforgalom, az arany színben szikrázó kirakatok látványa.

A hosszú úttól fáradtak voltunk, mégis alig vártuk már a vacsora utáni programot, Ázsiába mentünk, a tv-toronyba. A magasságból letekintve az ezeregyéjszaka káprázatát, szavakkal leírhatatlan látványa tárult elénk, a város olyan volt, mint egy csillogó ékszerdoboz. Itt hallottunk először műszint, a Kék Mecsetben énekelte imádalát, itt ittunk először — gyertyafény mellett — a törökök nemzeti italából az almateából.

Másnap reggel a pillanatok alatt benépesülő utcákon elindultunk városnéző körutunkra, melynek első állomása a Kék Mecset volt. Itt láthattuk az elmúlt századok építészeti stílusának jellegzetességeit. A szakemberek számára még most sem ismert, hogy a korabeli építésként hogyan tudták így megépíteni a mecset kupoláját. Cipő nélkül belépve, az áhítattal keltő félhomályban megcsodálhattuk a két mozaikkal burkolt falakat, faragott karzatokat, és az arannyal dúsan díszített hatalmas kupolákat.

Utunk a Topkapi palotához vezetett, mely számunkra is történelmi jelentőségű. Itt lakott Szulimán szultán, aki a XVI. században eljött hozzánk „vendégségbe”, hogy aztán népe azt 150 évig élvezze. A terméket járva szinte már túlzás volt a sok arany és drágakő látványa, felüldülést jelentett a világ minden részéből felhalmozott textileket, porcelánokat nézegetni.

(Folytatás a 4. oldalon)

Pécsi cigaretták az USA-ban

Dr. Gábor József, vállalatunk gazdasági igazgatóhelyettese szeptember 29.—október 11. között az Egyesült Államokban, Új Mexikó államban rendezett magyar áruk bemutatóján képviselte vállalatunkat.

Termékeink közül a Nádor és Sopianae 100 cigaretták kerültek kiszállításra. Az árubemutatón való részvételünk aktualitását adta, hogy röviddel ezt megelőzően a cigaretták füstsűrűje — mely vállalati szabadság — az Egyesült Államokban is szabadalmaztatásra került.

A bemutatón való részvétel célja az volt, hogy tájékozódjunk arról, miként fogadja az amerikai fogyasztó közönség az új eljárással (C-vitaminos filterrel) készült cigarettát. Felkészültünk arra is, hogy egy esetleges kereskedelmi érdeklődésre azonnal konkrét választ adhassunk, bizonyos mértékig ismerve az amerikai kereskedelmi mentalitást.

A tapasztalatok alapján elmondhatjuk, hogy bár az amerikai ember átlagos érdeklődéssel fogad minden új dolgot (hiszen éjjel-nappal a legújabb dolgok reklámozásával bombázzák az amerikai állampolgárt), saját szemé-lyével, egészségével kapcsolatba hoz-

ható újdonságokról szívesen meghallgat bővebb információt és érdeklődik is utánuk. Úgy tűnik, kellően előkészített bevezetés esetén az amerikai piac manapság is képes bárholonnan származó terméket befogadni, ami valós igényt elégít ki és az amerikai piac által elfogadott minőségben készül. Ezért továbbra is keresnünk kell azokat a lehetőségeket, melyeken keresztül új termékeinkről megfelelő, részletes és folyamatos információkat juttathatunk el az amerikai, de bármilyen más piacra is, hogy a változatlanul nagy feladatot jelentő késztermék exportunkat megvalósíthassuk.

PÉCSI DOHÁNYGYÁR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja

Szerkesztli a szerkesztő bizottság

Felelős szerkesztő:

Dr. Simonné dr. Bernáth Erőke

Kladja a Baranya Megyei

Lapkiadó Vállalat

Felelős kladó: Dr. Jádi János

Előfizetési díj egy évre: 27,60 Ft

Pannónia Nyomda

7622 Pécs, Zólyom u. 2.

Felelős vezető: Dr. Gád Csaba

Kirándulás Isztambulba

(Folytatás a 3. oldalról)

A délutáni szabadprogram is izgalmasnak ígérkezett, a Nagy Bazárban néztünk körül. Méreteire jellemző, hogy az itt lévő üzletek száma meghaladja a 4000-ret, ezen már csak a törökök üzleti érzéke tesz túl. Ahogy az utcára lépünk, árusok tömege lepi meg a „gyanútlan” turistákat, lelkesen kínálják portékáikat. Itt az alku kötelező, ugyanis az első ár, amit kínálnak, olyan irreálisan magas, hogy azt ők sem gondolják komolyan. Akinek van hozzá türelme, az a végén szinte fillérekért vásárolhat. Az utcai árusok nagy részt 10–16 éves gyermekek, ez azért van, mert egy-egy családban a gyermekek száma általában 10–15, ese-

tenként még ennél is több, a kötelező oktatás öt évig tart, azután a család a fiúgyermekeket „elbocsátja”. A férfiak száma Törökországban háromszor annyi, mint a nőké, a férfiaknak úgy kell élni, ahogyan tudnak.

A fiúk szárnypróbálgatásának céltablója sokszor a hiszékeny turista, akiknek naivsága kellő önbizalmat adhat számukra.

Az európai ember szemével nézve különleges élményekben volt részünk, sok szépet láttunk, meg tudtuk venni — méltányos áron — azokat a dolgokat, amelyekre már itthon is vágytunk. Jó volt a társaság — egyszerűen, felejthetetlen volt!

Biczó Dezsőné

A „Felsőház”-ban

Megválasztásomkor még nem gondoltam, hogy három év képviselői munka után a Felső Házba is bejutok. A Parlament őszi ülészakát ugyanis a volt Felső Házban, az ún. Kongresszusi teremben tartotta. A Tisztelt Ház működésének munkatermék, a régi Alsó Házat építészeti és „politikai” okból tatarozzák.

Az ülésterem — mint az érdeklődő tévénezők is jól láthatták — technikai felszereltsége messze nem felelt meg a demokratizálódó parlamenti munkastílusnak. A viták során formálódó vélemények kifejtését — az ad hoc felszólalásokat — az előzetes jelentkezés alapján telepített mikrofonokkal nem lehetett követni. Így aztán nevetségesnek hat, a munkát zavarja a „beszélő gépek” osztogatása.

A demokratikus parlament alakulásának másik pregnáns példája, hogy kikényszerítette a gépi szavazás bevezetését. Az egyhangú szavazás mellett, mikor a képviselők véleményükkel nem választóik képviseletében, hanem a szerint szavaztak, amit tőlük vártak, a szavazatokat nem számolni kellett, hanem megállapítani, hogy tartózkodás, ill. ellenszavazat nincs. A legutóbbi ülészakon a voksolásban megnyilvánuló véleménykülönbségek kiderítették, hogy a kibővített 5 fős elnökség sem csalhatatlan a szavazatok összeszámlálásában. Ez megengedhetetlen az országgyűlés felelős feladatának gyakorlásában; komolyságát kérdőjelezheti meg. Ezért aztán a „politikai” tatarozás során a névre szóló képviselői helyekhez bármikor „élesíthető” mikrofon és szavazást szolgáló nyomógombok fognak tartozni. Az ily módon történő szavazás minden esetben név szerinti szavazást valósít meg, és nyomtatott formában jelenik meg, ki mihez adta felelősen a voksát. Ezzel elkerülhető

(Folyt. az 5. oldalon)

Nyugdíjasaink

Panta Jenőné 1965 óta dolgozott vállalatunknál. Az első években a cigarettagyártásban, majd a csomagolásban dolgozott mint gépvezető. E munkakörben dolgozott mindaddig, amíg vállalatunknál filter nélküli cigarettát gyártottunk. Mint gépvezető sok fiatalot tanított be e munkakörökbe.

A filter nélküli cigarettagyártás megszűnésével — az előkészítés állományá-

ban maradván — a TOFI selejtbontógép kezelését vállalta. E munkakörben dolgozott mindaddig, amíg elérkezett a nyugdíjba vonulás ideje. Szerény, szorgalmas magatartásáért, megbízható munkájáért munkatársai és vezetői egyaránt tisztelték és szerették.

Idősebb Biczó Dezsőné 1988. október 17-én befejezte munkáját a Pécsi Dohánygyárban, 23 becsületes munkásév

után nyugdíjba vonult. Munkáját a csomagolási osztályon kezdte és mindvégig ezen az osztályon maradt. Dohánygyári munkaviszonyának nagy részét a szervizben töltötte, innen ment nyugdíjba. Csendes magatartásával és tekintélyt parancsoló viselkedésével példát mutatott fiatal munkatársainak. Hosszú évekig a legjobb gépvezetőnként emlegették. 1982-ben, majd 1986-ban a vállalat „Kiváló Dolgozó” címmel tüntette ki. Személyében a szerviz csoport egy kiváló munkatárstól köszön el. Kívánunk neki hosszú nyugdíjas kort!

A „Felsőház”-ban

(Folytatás a 4. oldalról)

Iesz az a — szerintem — Parlament-hez méltatlan huzavona, ami a legutóbbi ülészakon Bős-Nagymaros építéséről való miniszteri beszámoló elfogadása körül a szavazás során kialakult. Az ügyrend szerint ugyanis: ha harminc képviselő név szerinti szavazásra írásban javaslatot tesz, a név szerinti szavazást el kell rendelni. Ezt értelmezte egy budapesti képviselőkből álló csoport és azzal az alternatív javaslattal élt, hogy a Parlament ez esetben szavazzon a nyilvánosság kizárásával. A nem egészen ügyrend szerinti alkudozás nyilvánosság mellett az állva történő szavazást eredményezte. A szavazás során a kormány és a vízlépcső építés meglepő arányú támogatást kapott. A Parlament ezzel felvállalt egy felelősséget, melyet véleményem szerint a beruházás megkezdése előtt kellett volna elé tenni, és nem akkor, amikor az építkezés előrehaladt állapota kész helyzet elé állította.

A Tisztelt Ház most „bement a csőbe”, de sikerként könyvelheti el, hogy az ország vezetése jövőben nagyberuházások, nemzetet érintő kérdésekben a köz véleményének, a Parlament állásfoglalásának figyelembevételével nélkül nem dönthet. Akik figyelemmel kísérték az októberi ülészak tv-közvetítéseit, talán joggal bírálták a képviselők parlamenti munkáját, viselkedését.

Én belülről úgy látom, hogy az a jólfésült komolyság, ami az elmúlt negyven évben az egyhangú egyetértésben megnyilvánult, nagyságrenddel nagyobb parlamenti politikai komolytalanságot takart. A diktált véleményalkotásból kinőni, a képviselői vélemény szabadság ízére ráérezni, önálló véleményalkotó Parlamentté válni haszadalmas, téves megnyilvánulásoktól, viselkedésgyegyektől nem mentes folyamat.

A demokratizáló folyamatot segítő kötöttségektől mentes ügyrend — melynek készítése folyamatban van — szintén szükséges ahhoz, hogy ha a Felső Házból várhatóan jövő ősszel kikerülünk, a tatarozott teremben, tatarozott ügyrenddel, demokratizmusában is tatarozott Parlament „képviseelő” képviselőkkel dolgozhasson.

Huber Jenő

A szakszervezetnek önállóságra van szüksége

Az szb-titkárok klubjának soros összejövetelét ebben a hónapban vállalatunknál tartottuk. A beszélgetés, vita arról folyt, hogy ma a szakszervezetnek milyen körülmények között kell az érdekvédelmet biztosítani. Rendezvényünkre meghívtuk dr. Buza Mártont, a Szakszervezetek Elméleti Kutató Intézetének igazgatóját is, aki igen érdekes előadást tartott erről a témakörrel.

Az eredményes érdekegyeztető tevékenység igen sok tényezőtől függ. Meghatározó mindenekelőtt a párthoz való viszonyunk. A pártértekezlet szellemében az egyenrangú, partneri viszony a kívánatos, a párthatározatok nem lehetnek ellentétben a közös akarral. A szakszervezeti mozgalomnak önállóan kell lenni, meg kell adni azt a jogot, hogy önállóan dönthesse.

Már az 1985-ös választások is a tagsági akarát jobb érvényesítése irányába hatottak, azonban ez még mindig nem elég. A mozgalomnak alulról

kell építkezni, ebből a folyamatból ki kell minden külső nyomást kizárni, nem kívánatos az sem, hogy a párt káderhatásköre erre kiterjedjen.

Fejleszteni kell az állami szervekkel is a kapcsolatrendszert. Szükséges, hogy törvény rögzítse a jogokat, ezek a jogosítványok — pl.: vétő, egyetértési jog — a felső szinten is jelenjenek meg.

A szakszervezeteknek a szakmák szövetségévé kell átalakulni, erőteljesebben kell érvényesíteni a szakmai sajátosságokat, önállóságot is.

A szakszervezeteknek nem a terheléssel kell elsősorban foglalkoznia — annál is inkább, mivel ahhoz nincs eszköztársa —, hanem az érdekvédelemmel érdekegyeztetéssel — képviseléssel. Eredményesebb lenne ez a tevékenység akkor, ha feladnánk a területi elvet, és helyette a szakmai csoportosulás kerülne előtérbe.

Sigora Irma

HÍR

A fegyveres erők napja alkalmából szerény ünnepség keretében megemlékezést tartottunk, és megköszöntük azoknak a dolgozóinknak a munkáját, akik az MHSZ-ben, tűzvédelemben, munkásőrségben, rendőri és polgári védelmi szervezetekben végeztek az elmúlt évben hasznos társadalmi munkát. Közülük is a legjobbakat a vállalat igazgatója pénzjutalomban, kitüntetésben részesítette.

Regényi Istvánné, Hirczl József, Biczó Dezső, Szedeli István, Horváth László, Alpár Jenő, Kovács László III., Farkas István, Hoffler Zoltánné, Nagyné Nyújtó Teréz, Süle Gábor, Bittner Róbert, Kiss Imre, Kövesdi László, Kovács István és Horváthné Dóczi Gabriella.

Vállalatunk megkezdte ösztönző rendszerének korszerűsítését, egyszerűsítését.

Ennek a munkának az első lépése az előkészítési üzem érdekeltségi rendszerének kialakítása lesz. A munka elvégzésére a „Struktúra” Szervezési Vállalattal kötöttük szerződést. Célként jelöltük meg olyan érdekeltség kidolgozását, amely hatékonyság növekedéssel, jobb anyagkihozattal jár, legalább azonos, vagy javuló minőség mellett. A szervezés megkezdődött. Az üzem vezetőivel, s mindkét műszak néhány dolgozójával a problémafeltáró vizsgálat októberben zajlott. November első hetében mennyiségi mérések kezdődnek (bemenő dohány, kész vágat, elhullás, selejt stb.).

JEGYZET

A demokratikus szocializmusról

Ez évi szeptemberi számunkban elmélkedtem arról, hogy gazdasági válságunk mellett ma Magyarországon **Ideológiai válság is van.** Politikai vezetésünk eddigi értékeinket elvetni nem akarja, de nem is meri. Az eddig előfordult szocializmusokat három csoportba sorolhatnánk: volt, illetve sajnos még ma is létezik diktatorikus szocializmus (sztálini modell), következő lépcsőfok az állami vagy bürokratikus szocializmus, és ami most talán kibontakozóban van, a demokratikus szocializmus. Jelenleg működő, történelmi léptékekkel is mérhető modellje csak az első kettőnek van, az állami szocializmus legjellemzőbb országa ma az NDK, míg a diktatorikusé Románia.

Fejlődésünk során mi is végigjártuk a diktatorikustól a bürokratikus szocializmusig vezető utat, és most beláttuk, hogy a teljes körű állami irányítás és tervezés sem járható. Nincs olyan „agyközpont”, amely az ország összes alapvető gazdasági folyamatát képes lenne kézben tartani. Az állami szocializmus akkor volt igazán sikeres, mikor a piac még bármit elfogadott, amit a vállalatok termeltek. Az állandó hiány és a folyamatos termelésbővítés mellett jól lehetett a vállalatokat „tervezni”, hiszen elég volt megmondani, hogy miből mennyit, és azt a vásárlók között felosztani.

Sajnos a „marxi csapdába” — a kisáru-termelés és a pénzviszonyok másodlagosságának hirdetésébe — mi is beestünk. Nekem még tanították, hogy a szocializmusban az értéktörvény csak korlátozottan érvényesül, és az állam tudatosan eltérítheti az árakat a valós értékektől. Ez viszont oda vezetett, hogy az államilag dotált termelői árak a vállalatokat nem ösztönözték költségcsökkentésre. A vállalatok nagy részének a meglévő struktúra fenntartása volt az érdeke, hiszen bármit gyártottak, arra volt vevő, nyereségüket pedig a költségvetési újraelosztás biztosította. A jó vállalatok a hatalmas mérvű elvonás miatt nem tudtak még jobbak lenni, a rosszaknak viszont a rendszeres állami támogatás biztosította a jövőt. Amikor a támogatott vállalatok külpiazi versenyre kényszerültek, további támogatásokra volt szükségük, ezek egy részét viszont a jól működőktől már nem lehetett elvonni, így megkezdődött a külföldi eladósodásunk. Az 1980-as évek végén a politika egy „szocialista dicsfénybe” burkolódzva nem merte vállalni az életszínvonalcsökkentést és a gazdaságtalan termelés megszüntetését. A munkanélküliség emlegetése akkor még szentségtörésnek tűnt.

A külföldi hitelek nagy részét termelési szerkezetváltás helyett a meglévő struktúra konzerválására költöttük, ez pedig csak gazdasági ellehetetlenüléshez vezethetett. Most már viszont egyedüli forrás, ami a kilábalást elősegítheti, csak a lakosság pénze lehet,

azt hiszem érezzük is valamennyien, hogy a hivatalok keze máris összeér a zsebünkben.

Egy leszálló ágban levő gazdaság politikai vezetése viszont már demokratikus nyitás nélkül nem katorászhat büntetlenül a lakosság zsebében. Kérdés még így is, hogy elviselhető lesz-e ez az időszak. Az ideológiai nyitás jelei már láthatók, új szervezetek jöttek létre (Demokrata Fórum, Veress Péter Társaság, Márciusi Front), amelyekből az 1990-es választásokig akár pártok is szerveződhetnek. A pártterkezetlet utáni tv-fórumon Lukács János még határozottan kijelentette, hogy a többpárt rendszer nem járható út, viszont az októberi fórumon Berecz János már nem nyilatkozott ilyen határozottan. A jelenlegi „hogyan tovább” kérdésében politikai vezetőink is bizonytalanok, hiszen hiába volt a pártkongresszuson vezetőségváltás, az apparátus derékhada még mindig keményen fogja a székét. Rajtuk még megbukhat minden nagyléptékű kezdeményezés. A demokratizálódásuk még csak addig terjedt, hogy most már rendszeresen írnak a lapok korrupt párt- és tanácsi vezetőkről. Az ideológiai nyitás mellett viszont még a csirái sem látszanak a gazdasági szerkezetváltásnak. Egyelőre a piaci egyensúlyt változatlanul a bérék központi visszafogásával és inflációval biztosítjuk. A szocializmus eddigi története folyamán a legfőbb gond mindig az állami tulajdon hatékony működtetése volt. Nem találtuk meg az igazi tulajdonost, aki tényleg sajátjaként bána a rábizott termelőeszközökkel. A szocialista tulajdon megmaradt bürokratikus tulajdonnak, és azt hiszem, kevés munkás lép be úgy a gyárkapun reggelente, hogy most a „sajátomban fogok dolgozni”.

És végül annak illusztrálására, hogy nemcsak ideológiai bizonytalanságaink vannak, Bihari Mihály politológus véleményével zárnam a gondolatsort:

„A szociológiai értelemben vett kormány, amelybe a Politikai Bizottság és a KB-titkárok sora is beletartozik, ma már csak részlegesen ura a telyamatoknak. Elég határozott fellépéssel természetesen a felszint, a helyzetet még akarata alatt tartja, de a mélyebb sodorvonalakat már nem. Mindezek ellenére vallja, hogy kezében van a társadalom gazdasági, politikai és kulturális élete. Pedig már saját jó döntéseit, egyebek között a tavaly szeptemberi kormányprogram szerkezet-átalakító elhatározását sem képes valóra váltani, vagyis nem ura, hanem foglya az örökölt sztálini struktúrának!”

Purget József

Testvérlapjaink

írják:

„Debreceni Dohánygyár”. Örömmel olvastuk testvérlapunkban, hogy idén az ábrahámhegyi üdülőnkben nyaraló dolgozók jól érezték magukat. A felújított épület és az új berendezések, valamint a feljavított étkezés is megnyerte tetszésüket.

Az I. félév eredményei azt mutatják, hogy a Debreceni Dohánygyár a vállalattal szemben támasztott alapvető követelményt — a fogyasztók egészségre kevésbé ártalmas cigarettákkal való kielégítését, a minőségi mutatók kívánt színvonalon való teljesítésével — sikeresen megoldotta. Belföldi forgalmuk nyolc százalékkal növekedett a bázisidőszakhoz viszonyítva. A Camel licenc-cigarettájuk iránti fogyasztói igény másfélszeresére nőtt a bázishoz képest.

*

A Dohányiparban Borsos János, fellos szerkesztő írta az újság várható megújulásáról:

A Dohányipar című folyóirat 1954-től kezdődően szinte változatlan formában jelenik meg, leszámítva a technikai jellemzőket.

A MÉTE Dohányipari Szakosztálya, a dohányipar vezetői mindannyian egyetértenek abban, hogy ez a folyóirat is csak akkor szolgálhatja a megújulás gazdasági követelményeinek kielégítését, ha tartalmában és formájában újjászületik. Ezért miért ne lehetne feltámasztani a tradicionális címet, a MAGYAR DOHÁNYÚJSÁGOT, amelyet igen színvonalosan Daróczi Vilmos szerkesztett és alapított a múlt század végén.

A dohánykutatói-fejlesztési-termelési társaság igazgatótanácsa felvállalta a szerkesztőbizottság szerepét, amely irányítja a szerkesztőséget, jóváhagyja a lap éves megjelenési tervét, meghatározza fejlesztési politikáját és érvényesíti mindazokat az érdekeltségeket, amelyek a sajtónívónosságáéjerejét igénylik. Az információk bővítése érdekében a megújított lap hirdetések is fogad, a MAGYAR DOHÁNYÚJSÁG tisztelt olvasótáborának igényei szerint.

Végül is tehát miben lesz új az 1989-től megjelenő MAGYAR DOHÁNYÚJSÁG? Először is tartalmában, amikor is igényes, aktuális cikkek közlésére vállalkozik, s ehhez megszervezi a szakírói kollektívát.

A dohánygazdaság minden résztvevőjéhez, munkásához és irányítójához kíván szólni: A dohánytermesztés és feldolgozás, valamint kereskedelem korszerűsítése érdekében pedig erősíteni kívánja az idekapcsolódó hazai és nemzetközi gazdasági, oktatási és tudományos szervezetekkel az információcserét, a gazdasági célkitűzések eredményes megvalósítása érdekében.

Görögországi útinapló (II. rész)

Termopülétől Athénig

Termopülé. Neve meleg kaput jelent. Ami ezzel kapcsolatos tapasztalásunkat illeti, mi inkább úgy magyaráztuk a jelentését, hogy a meleg kapuja, mert elhagyva Termopülét, agylágyító hőség rohan ránk. A levegő borzalmas. Tűhegyes fenyők bólogatnak a forró szélben, az uttat szegélyező oleanderek ontják bódító illatukat, majd erdőtüzek nyomai, aztán olajfaligetek, narancsültetvények képe tárul elénk. A hőséggel türelmetlenségünk is egyre nő. Végül úgy határozunk, hogy Athéntől kissé messzebbre rendezzük be „főhadiszállásunkat”.

Választásunk Nea Makri-ra esik. Búbájos falucska, kellemes kempingje ilyen gyönyörű nevet visel: Marathon. Elégedettek vagyunk a választással. Athén 30 km, a marathoni csatahely, 9 km. (Cseppet sem titkolom, hogy kalandozásaink főképp a görög—perzsa háborúk színterére célirányos, de ígérem, kevés „történelemóra” lesz.)

Előttünk a marathoni öböl. A sátorverés sötétedésig ráér, irány a tenger, a thalassza, ahogy erre felé mondják. Ellenállhatatlan vágyat érzünk, hogy megmártózzunk ebben a végelethetetlen kékítőben. Hűsülés közben eltűnődöm, vajon miért „borzsinú” a tenger Homérosznál? A magyarázat percekben belül szemem elé tárul. Hát persze, a naplemente miatt! Megint igaza van Homérosznak.

Most már igazán itt az ideje, hogy sátrat verjünk. Közben alaposabban szemügyre vesszük kempingünket. Lá-bunk alatt Pentelikón hegyének fehér márványzuzaléka, a mosogatók, a mosóhelyiség csupa-csupa márvány, mert ez itt kérem, kutya közönséges anyag. Aztán kedvünkre való helyre leülünk. Árnyékot a pergolára felfutott repkény, lila pamacs-virágú selyemakác és egy eukaliptusz fa nyújt. Közben virágzó oleanderek, mellettünk hatalmas hűtőláda és vízcsap. Szerenádot az énekes kabócák szolgáltatnak. A görögök zizikásznak ne-

vezik ezeket a kicsiny, de igen hangos rovarokat. Másnap a tervezettnél később ébredünk, de se baj, egész Nea Makri most éledezik. Hangosbmondó adja tudtunkra, hogy megérkezett a kenyér (pszominak mondják, kicsit sejtítve, kényeskedve, és olyan ennyivalóan csücsörítenek hozzá), mégpedig háztól házig — akárom mondani — sátorról sátorig szállítva. Akad itt kukoricás, burgonyás, fehér és barna, szeszámogós és sima, kerek és hosszúkás, sőt rőfnyi méretű, valamennyi forró, ropogós, illatos. A kenyérnek szabott ára van. Minden más árura kell, sőt illeik alkudni. A kenyér azonban tabu.

Reggeli után irány a falucska, no és Marathon. Takaros házacskák szegélyezik az utat. Néhány perces séta, s már a központban vagyunk. Óriási a nyüzsgés, egymást érik az üzletek, az az érzésünk, hogy itt mindenki kereskedő. Parányi járdapresszók, kafeterionok a férfiak gyülekezési helye. Itt köttetnek az üzletek, itt beszélnek meg a politikát, a focit, miközben szürcsölnek a gyűszűnyi görög kávé, jéghideg vízzel kísérve. A kafeterionokba járás a férfiak privilégiuma. (A turisták természetesen kivétel nélkül vannak.) Járdára kerülnek a vevősalogató árak, az ékszerek kivételével szinte minden. Itt kávépörkölő, amott mosoda, odaát nyomda és mind-mind úgyszólván az utcán. Nincsenek telefonfülkék, telefonálni az újságos pavilonnál lehet, ugyancsak itt kaphatók a kitűnő jégkrémek és dobozos üdítők is. Odamégy, kiválasztod, fizetsz. Itt nem csapnak be senkit, s rólad sem feltételeznek ilyet. Utikönyvekben olvastam, hogy ha az ember betér egy tavernába, bátran bemehet a konyhára és megnézheti, mi rotyog a fazékban, nem veszik rossz néven. Sőt! Ebbeli mérhetetlen kíváncsiságot mégis sikerült legyőzőm.

Közben a nap delelőre hágott, az utcák elnéptelenedtek, csak néhány turista ténfergett. Késő délután éled újra a nyüzsgés. A nappali hőségtől

eltikkadt görög népet nem elméledésre, hanem tevékenykedésre szólítja az alkony. Délben meghal a város, az üzletek bezárnak, a terek kihálnak, az úttesten úgy kelhetsz át, hogy nem nézel se jobbra, se balra, autó úgyse jön ilyenkor. Mindenki alszik a zsalugáterek, roletták, napvédő ponyvák oltalmába húzódva.

Napszálltával aztán kezdődik előről minden, s ha igaz, még színebben, mint reggelente. Az utcák fölött „villanygő-girlandok” ívelnek át, amelyek csodás fényjátékában estként gyönyörködtünk. Azt hinné az ember, hogy mindennap népünnepély van, holott csak a mediterrán életöröm számunkra szokatlan feltörése ez. Valami megmagyarázhatatlan euforikus hangulat kerít hatalmába bennünket és fogva is tart mindvégig.

Következő programunk Athén. „Hellasz a Hellaszban” így nevezték Athént a görögök két és félezer évvel ezelőtt, Homérosz pedig még korábban „dús szentélynek” és „jólépült falú városnak”, mindez ma is érvényes. Először is Athén korszerű arculata lepi meg a látogatót. A város több, mint négyezer éve lakott, épületeinek többségét azonban a mai nemzedék alkotta. Amikor Athén felszabadult a török uralom alól — 1834-ben — Görögország fővárosának kétezer lakosa volt. Ma kétszázötvenmillió metropolisz.

Athén központja a Szüntagma, azaz az Alkotmány tér. Valaha itt volt a múzsák kertje, és a Lúkeon, ahol Arisztotelész filozófiai iskolája működött. A teret a parlamentté átalakított királyi palota uralja. Szerény külsejű, nem színlel antik ódonlát. Előtte a görög szabadságért elesett ismeretlen katona sírja. Itt mindig sok a turista. Igazán lencsevégre kívánczó esemény az őrségváltás. Az evzőnosok hagyományos egyenruhája és az őrségváltás ceremóniája káprázatos. Gazdagabb koreográfiájú őrségváltást a Heródész Attikosz utcában álló elnöki palota előtt láthatunk. Fényképezni itt is szabad.

Athénban hiába kerestük a reneszánsz fenségét, a szecesszió díszességét, a barokk monumentalitását, de nem találjuk meg itt a szegények nyomortanyáit sem. Az egész várost tetszetős és célszerű épületek alkotják, legfőbb díszük a fehér szín és a márvány. A klasszicizáló stílust csupán Schliemann „Trójai háza”, az egyetem, az akadémia és a könyvtár képviseli. A festői girbe-gurba kis utcácskák is csak az Akropolisz alatti ódon Plaka-negyedre jellemzőek.

(Folytatjuk)

Balogh Józsefné

Az üzemorvos írja

A Pécsi Dohánygyárban 1988. március 7-én adták át az ún. „Egészségügy Centrum”-ot. Hét hónap telt el az átadás óta és a gyár dolgozói megszokták, megszerették és ki is használják a két szakrendelés adta lehetőségeket.

A reumatológián dr. Toronyi Adrienn rendel hetente kétszen két órát (hétfőn és csütörtökön 13—15 óráig). A betegforgalom 1797 fő volt. Ebből 366 fő volt új beteg a rendelésen és az itt kapott javaslat alapján kezelték őket tovább a fizioterápián. A kezelések megoszlása: 652 iontoforesis, 430 ultrahang kezelés, 38 tangentoros kezelés, 234 magnetoterápiás kezelés. Általában az a rend, hogy a beteg megjelenik a rendelésen, az első öt kezelés alatt táppénzes állományban van, (a kezeléseket itt naponta kapják), majd a következő öt kezelést már munka mellett veszik fel. Vannak olyan dolgozók is, akik már kisebb panaszok mellett is jelentkeznek a rheuma szakrendelésen, munka mellett veszik fel a kezelést és táppénzes állományba sem kerülnek. Mind a két eljárás csökkent a munkából kiesett napok számát.

A fogászati szakrendelésen is jól kihasználják minden percet. A forgalom is nagy. A fogászati szakrendelést dr. Lovász Tibor végzi, kedden, szerdán 16—18 óráig. A várakozás minimálisra csökkentése céljából előre bejegyzett időpontban érkeznek a betegek, de sürgős eseteket (pl. foghúzás) azonnal is ellátnak. A betegforgalom 805 fő volt a fogászaton és 94 ebből a fog-röntgen, mely külön időmegtakarítást jelent a dolgozóknak.

Az elmondottakhoz hozzá tehetjük azt, hogy az üzemorvosi rendelő forgalma 6580 fő volt ebben az évben (ebben természetesen nem csak a betegek, hanem az újrafelvételesek és leszámolók is benne vannak.) Így elmondhatjuk, hogy az „Egészségügyi Centrum” szükséges létesítmény a gyár dolgozói számára, mert segíti az egészségük megőrzését és betegség esetén a mielőbbi gyógyulást.

dr. Varga Éva

A „nő – Murphy”-ből

Az anyaság murphológiája:

„Ha egy terhes nő elvágódik az utcán, a járőrelek a gyereket féltik. Ő a harisnyanadrágját.”

„Az az anya, aki megtervezi gyereke nevelését, lebecsüli gyermekét, aki maga is megtervezi anyja nevelését.”

Nézzük, milyen törvények vonatkoznak zsenge gyermekeinkre?

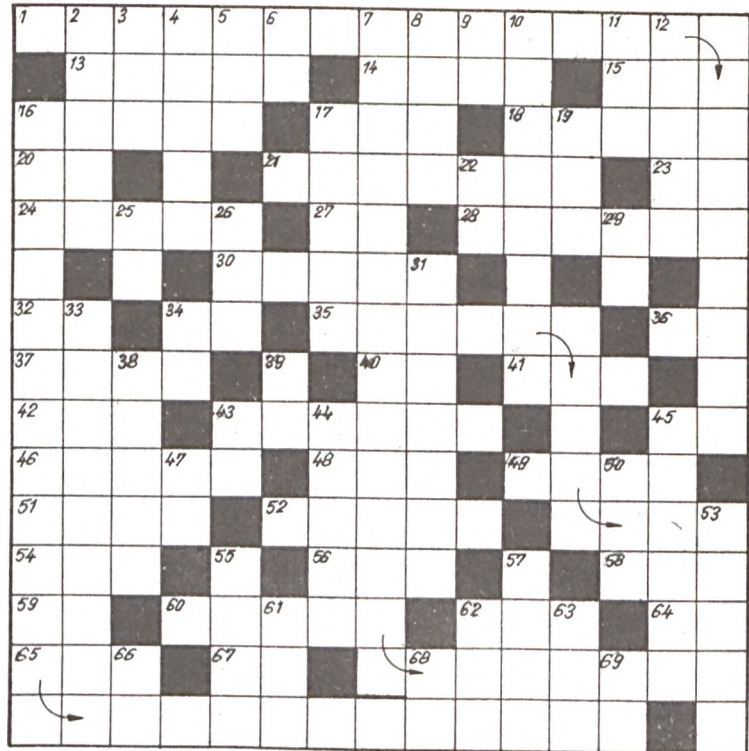
„Ha nehezen ejtik is a „rigót”, vagy a „répát”, valamennyi trágár szót hibátlanul hajtogatják.”

„Ha kisgyerekekkel vagy, nincs olyan úticél, amely közeli lenne...”

Magvas megállapításokat találhatunk a házasságokról is, íme:

„Ha a házasságok az égben köttenek, egyszer már szólni kéne az Istennek, hogy nézzen a körmére a szállítójának.”

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes: 1. A megfejtés első része (zárt: M. N. Y. L. E. T.) 13. Nagy — angolul (Great). 14. ... am see. 15. Belső szerv. 16. Bálvány. 17. Idegen tagadás. 18. Lengyel város. 20. Mesealak. 21. Alig. 23. Americium vegyjele. 24. Retorta. 27. Képző — vé párja. 28. Megviselt. 30. Vályu. 32. A. A. A. 34. Rövid mértékegység. 35. A megfejtés negyedik része. (zárt betűk: K. S. J. T.) 36. Ozmium vegyjele. 37. Szerencsejáték. 40. Módhatózó-képző. 41. Kedves — japánul (SAN). 42. Képen van! 43. Roló. 45. Mértékrendszer. 46. Indiai társadalmi csoport. 48. Fehérmű. 49. Hazai népcsoport. 51. Darabol. 52. Táviratilag elér! 54. Félig szeret! 56. I. M. D. 58. Mutatószó. 59. Izesítő. 65. Becézett Ádám. 67. Argon.

Függőleges: 2. Megkapó. 3. Felfog. 4. Utazási iroda (... Büro). 5. Honfoglaló vezér. 6. Lap is van ilyen. 7. A megfejtés harmadik része (zárt betű: Z). 8. Ősi művészeti ág. 9. Létezik.

10. Átfogó. 11. Memoár része! 12. Nem nálam. 16. A megfejtés második része (zárt betűk: Y. G. A. I. G.) 17. Tanít. 19. Győr melletti község. 22. Szélén vegyjele. 25. Görög betű. 26. Lengyel — magyar hadvezér. 29. Juttat. 31. Elereszt — Szegeden. 33. Hajtat hullató. 34. Molibdén. 38. ... tusza. 39. Vas vegyjele. 43. Vállati forma. 44. Fél-eszű. 45. Összead. 47. Karsztos rész! 50. S. J. A. 53. Dél-ázsiai öslakó. 55. Okmány. 57. E! 61. Termelő rész. 62. Némán magáz. 63. Arab fejedő. 66. Mutatószó. 68. Gésa egyenmű betűi. 69. N. T.

Beküldendő a vízszintes 1., 35. és a függőleges 7., 16 sorok megfejtése. A helyes megfejtők között jutalomkönyvet sorsolunk ki.

A keresztrejtvényt Takáts László készítette.

Előző havi számunkban közölt rejtveny helyes megfejtése: „Térdelj le a nagy Napóleon sírja előtt.”

Női labdarúgás

Női labdarúgó csapatunknál gyökeres változás állt be, ami reméljük tartós lesz. Új edzőnk komoly munkára fogta lányainkat, aminek eredménye, hogy játékok javul és a biztató jövőt illetően egyre több fiatal jelentkezik csapatunknál játékra.

Ez a „régieket” is nagyobb odaadásra készíti, hisz a csapatba kerülés már nem automatikus, hanem a konkurencia miatt meg kell küzdeni érte.

A szakmai munka eredménye meglátszott már az első ízben megrendezett Sopianae Kupán is, ahol az eddi-

gi ösztönösségeket a játékra való törekvés váltotta fel. Csapatunk két peches gól miatt maradt le a győzelmi dobogóról, ami bizonyítja, hogy azért hiányosságok még vannak.

Nagy örömünkre a torna legjobb játékosa csapatunkból került ki, Rácz Mária 15 éves.

Az elkövetkezőkben az új edző szervezésében megrendezésre kerülő nemzetközi teremlabdarúgó-tornára készül csapatunk. Ez biztosítékot ad arra, hogy valóra váljon elképzelésünk: a középszínűségekből kilépni.